

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL RIMANTO NARKŪNO DALYVAVIMO AKCIJOJE
„PADOVANOK SPARNUOČIUI NAMUS“**

2021 m. sausio 7 d. Nr. 3-1 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. gegužės 29 d. Reklamos gaudyklėje gavo pranešimą (reg. Nr. 1-1187 (7.9) su nuoroda¹ į Rimanto Narkūno 2020 m. gegužės 28 d. socialinio tinklo *Facebook* paskyroje paskelbtą įrašą, kuriuo kviečiama dalyvauti inkilų kėlimo šventėje Panevėžyje.

2. VRK 2020 m. birželio 17 d. posėdžio metu nuspręsta pranešimą perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

3. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose Rimantas Narkūnas VRK nario sprendimu registruotas savarankišku politinės kampanijos dalyviu 2020 m. liepos 16 d. ir buvo partijos „Laisvė ir teisingumas“ iškeltas kandidatas Nevėžio rinkimų apygardoje Nr. 28.

4. Pranešime pateikta nuoroda į Panevėžio miesto savivaldybės tarybos nario Rimanto Narkūno 2020 m. gegužės 28 d. socialinio tinklo *Facebook* paskyroje paskelbtą trumpalaikį įrašą (ang. *story*), kuris paskelbtas ir viešu nuolatinio įrašu². To paties turinio įrašais informuojama: „*Pažymint Europos kaimynų dieną bei prisidedant prie aplinkos gerinimo gegužės 29 d. (rytoj) 17 val., A. Baranausko pušynėlyje bus organizuojama akcija „Padovanok sparnuočiams namus“. Renginio metu įkelsime inkilus paukšteliams, namelius voverytėms. Kviečiu dalyvauti! Su savimi turėti gerą nuotaiką ir lauknešėlį kaimynui. Arbata vaišins organizatoriai.*“ Kaip renginio organizatoriai nurodyti Rimantas Narkūnas ir Gamtininkų vietos bendruomenė, partneriais įvardijami Rožyno bendruomenė bei Panevėžio gamtos mokykla.

5. 2020 m. birželio 22 d. VRK išsiuntė paklausimus R. Narkūnui (reg. Nr. 2-650 (7.9) ir Panevėžio gamtos mokyklos administracijai (reg. Nr. 2-679 (7.9).

6. 2020 m. birželio 29 d. gautas R. Narkūno atsakymas (reg. Nr. 1-1566 (7.9), kuriame nurodoma, kad:

6.1. „*Akcija „Padovanok sparnuočiams namus“ yra tradicinė, joje aš dalyvauju nuo 2015 metų.*“

¹https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2382990708671495&id=100008817663554

²https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2382990708671495&id=100008817663554

6.2. *„Inkilus sparnuočiams, kaip ir kiekvienais metais, gamino Panevėžio miesto ir rajono švietimo, ugdymo įstaigos. Inkilų gamybos konkursą tradiciškai organizavo Panevėžio Gamtos mokykla.“*

6.3. *„Inkilų gamyba nieko nekainavo, nes konkurso dalyviai inkilus pagamino savo medžiagomis ir rankomis, todėl inkilų gamybos išlaidas padengė patys konkurso dalyviai.“*

6.4. *„Akcijoje <...> dalyvavo apie 15 žmonių. Arbatą išvirė ir ja vaišino Panevėžio Gamtininkų vietos bendruomenės atstovas.“*

6.5. *„Šiame renginyje jokių organizacinių finansinių išlaidų nebuvo.“*

7. 2020 m. liepos 2 d. gautas Panevėžio gamtos mokyklos atsakymas (reg. Nr. 1-1558 (7.9), kuriame nurodoma, kad:

7.1. *„2020 m. kovo pradžioje Gamtos mokykla organizavo kasmetinę, tradicinę inkilų gaminimo akciją „Padovanok sparnuočiui namus 2020“. Iš 18 ugdymo įstaigų (mokyklų, lopšelių – darželių, socialinių įstaigų) į mokyklą pristatyta 120 inkilų, kurie pagaminti ugdytinių šeimose ir padovanoti mokyklai neatlygintinai.“*

7.2. *„Akcijos metu surinkti inkilai nemokamai išdalinami miesto visuomenei. Inkilai keliami mokyklos teritorijoje, dovanojami Rožyno, Liekूपio, Gamtininkų vietos bendruomenėms, miesto visuomenės atstovams skatinant visuomenę kelti inkilus savo namų valdose, viešose erdvėse. Tai ir buvo mokyklos, kaip renginio <...> partnerio, indėlis.“*

7.3. *„Kas apmokėjo išlaidas, susijusias su renginio vaišėmis, mums nėra žinoma.“*

8. Panevėžio gamtos mokyklos socialinio tinklo Facebook paskyroje :

8.1. 2020 m. kovo 20 d. paskelbtas įrašas apie inkilų gamybos konkursą ir jo rezultatus³. Įrašė pateikiamos inkilų nuotraukos. Įrašė R. Narkūno indėlis akcijoje neminimas, nuotraukose politikas nepavaizduotas. Įrašė rašoma: *„Akcijoje „Padovanok namus sparnuočiui 2020“ – rekordinis inkilų skaičius. Kovo pradžioje Gamtos mokykla organizavo kasmetinę, tradicinę inkilų gaminimo akciją. Pasitinkant Pasaulinę Žemės dieną – kovo 20-ąją, norim pasidžiaugti Panevėžio miesto ir rajono vaikų gerais darbais Žemei. Akcija šiais metais sulaukė rekordinio dalyvių skaičiaus. Pristatyta 120 inkilų, kuriuos gamino 117 jaunųjų meistrių ir jų artimieji. Daugiausiai inkilų pagaminta zylėms, varnėnams, bei po vieną kitą – raudonuodegėms, čiurliams, musinukėms, bukučiams. Inkilai pristatyti iš 18 ugdymo įstaigų: mokyklų, lopšelių – darželių, socialinių įstaigų. Dalyvauti akcijoje skatino ir gaminti tinkamus inkilus paukščiams vaikus rengė per 50 pedagogų. Daugiausiai inkilų pristatė Panevėžio Vytauto Mikalausko menų gimnazijos, Pradinės mokyklos, Pažagienuų darželio-mokyklos, „Vilties“ progimnazijos, „Žemynos“ progimnazijos, Panevėžio bendruomeninių vaikų globos namų, bei lopšelių-darželių „Žibutė“ ir „Draugystė“ ugdytiniai. Dėkojame visiems inkilus gaminusiems meistreliams ir jų artimiesiems, dėkojame mokytojams. Apie*

³ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2881010288681113&id=100003165094156

inkilų meistrelių apdovanojimo laiką ir vietą informuosime pasibaigus karantinui. Siūlome pasidžiaugti virtualia inkilų paroda.“

8.2. 2020 m. birželio 11 d. paskelbtas įrašas⁴, kuriuo informuojama apie Pasaulinės aplinkos apsaugos dienos paminėjimo renginį. Įrašė minimi renginyje dalyvavę ir vardinius apdovanojimus įteikę Lietuvos Respublikos Seimo narys Povilas Urbšys ir Panevėžio miesto savivaldybės tarybos narys Rimantas Narkūnas. Įrašė pateikta 12 nuotraukų su renginio akimirkomis, kurių vienoje aiškiai matomas R. Narkūnas, dviejose tarp kitų renginio dalyvių matomi abu politikai. Įrašė rašoma: *„Mūsų mokyklos bendruomenė, norėdama atkreipti visuomenės ir įvairių bendruomenių dėmesį, rengia tradicinį renginį „Pasidalinkime“. Norėdami gausinti gamtos išteklius ir įvairias ekosistemas, kaip palikimą ateities kartoms kvietėme dalintis sodinukais ir patirtimi juos auginant. Renginyje dalyvavę svečiai - LR Seimo narys Povilas Urbšys ir Panevėžio miesto tarybos narys Rimantas Narkūnas įteikė vardinius apdovanojimus. Renginio metu apdovanoti Žaliaisiais diplomais, padėkomis, dovanėlėmis ir rėmėjų knygutėmis 120 inkilėlių meistrelių, dalyvavusių inkilų gamybos konkurse „Padovanok namus sparnuočiui“. Devyni mažosios gamtos olimpiados „Pelėdžiukas 2020“ nugalėtojai paskatinti diplomais, dovanėlėmis ir rėmėjų knygutėmis. Akcijoje „Už vieną trupinėlį čiulbėsiu visą vasarėlę“ dalyvavo per 1600 dalyvių iš 20 lopšelių darželių ir 11 bendrojo ugdymo mokyklų. Dalyviai apdovanoti padėkos raštais ir dovanėlėmis.“*

9. 2020 m. rugsėjo 7 d. išsiųsti papildomi paklausimai Rimantui Narkūnui (reg. Nr. 2-1205 (7.9) ir Panevėžio gamtos mokyklai (reg. Nr. 2-1206 (7.9).

10. 2020 m. rugsėjo 17 d. gautas R. Narkūno atsakymas (reg. Nr. 1-3463 (7.9) su priedais (nuotraukomis iš įvairių renginių, kuriuose jis dalyvavo) (reg. Nr.: 1-3464 (7.9) ir 1-3465 (7.9). Atsakyme nurodoma, kad:

10.1. *„Panevėžio Gamtos mokyklos organizuotame renginyje „Padovanok namus sparnuočiui“ aš dalyvavau kaip svečias. Dovanomis rūpinosi Panevėžio Gamtos mokykla, todėl man nėra žinoma, kokios dovanos organizatorių buvo teikiamos akcijos dalyviams. Aš asmeniškai prie renginio apdovanojimų neprisidėjau.“*

10.2. *„Minėtame renginyje aš, kaip Panevėžio m. sav. Tarybos narys, nominantui už originaliausių inkilėlių įteikiau asmeninį tarybos nario padėkos raštą bei reprezentacinį Panevėžio m. savivaldybės termosinį puodelį.“*

10.3. *„Aš, būdamas Panevėžio m. sav. Tarybos nariu ir tuo pačiu Bendruomeninių, socialinių reikalų, sveikatos ir sporto komiteto pirmininko pavaduotoju, šiame minimame renginyje dalyvavau asmenine iniciatyva.“*

⁴https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3083056088476531&id=100003165094156

10.4. *„Su Panevėžio Gamtos mokykla bendradarbiauju ir jų organizuojamuose renginiuose dalyvauju nuo 2012 m. Tuo laikotarpiu dalyvavau ir kaip Panevėžio Gamtininkų vietos bendruomenės atstovas, ir kaip Panevėžio Rožyno seniūnaitijos seniūnaitis. Paskutiniame minimame renginyje dalyvavau kaip tarybos narys. Renginiai, kuriuose teko dalyvauti: „Už tvoros noriu švaros“, „Jaunasis meistrelis“, „Pasidalinkime“, „Nepirk nieko“, piešimo konkursai ir „Padovanok sparnuočiui namus“. Ankstesniuose renginiuose buvo teikiamos asmeninės mažos vertės simbolinės dovanėlės (knygelės, saldumynai, atminimo suvenyrai).“* Prie atsakymo pridėtos nuotraukos iš minimų akcijų.

10.5. R. Narkūnas atsakyme nurodė vietos bendruomenės atstovo, tiekusio arbatą inkilų kėlimo akcijos metu 2020 m. gegužės 29 d., kontaktus (telefono numerį). Su šiuo fiziniu asmeniu buvo bandoma susisiekti, tačiau telefonu niekas neatsakė ir į praleistus skambučius tyrimo metu neperskambino.

11. 2020 m. rugsėjo 11 d. gautas Gamtos mokyklos atsakymas į papildomus klausimus (reg. Nr. 1-3264 (7.9), kuriame nurodoma, kad:

11.1. *„Panevėžio Gamtos mokyklos organizuotame Pasaulinės aplinkos apsaugos dienos minėjimo renginyje Lietuvos Respublikos Seimo narys Povilas Urbšys ir Panevėžio miesto tarybos narys Rimantas Narkūnas dalyvavo kaip svečiai, bet ne rėmėjai.“* Teigiama, kad minimi politikai Gamtos mokyklos organizuojamuose tradiciniuose renginiuose dalyvauja dažnai, jie gerai susipažinę su mokyklos veikla, ne kartą yra apdovanoję darbuotojus ir mokinius už asmeninius pasiekimus. Nurodoma: *„Į renginius yra kviečiami ir kiti politikai. Mokykla yra atvira, bendraujanti ir bendradarbiaujanti, todėl dažnai sulaukiame svečių iš įvairių politinių partijų, bendruomenių, miesto savivaldybės, mokyklų ir kt.“*

11.2. *„Padėkos raštai, „Žalieji diplomai“, dovanėlės renginių dalyviams apdovanoti įsigytos iš projekto lėšų. Renginių rėmėju buvo tik Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“, kuris, Panevėžio Gamtos mokyklos prašymu, neatlygintinai skyrė fondo išleistų knygelių, kurios ir buvo išdalintos renginio metu.“*

12. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasidejus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėjų dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.*

13. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 patvirtintų Metodinių rekomendacijų dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimas, 3 punkte numatyta, kad *rinkimų įstatymuose įtvirtintas draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.* 4 punkte dovanos ar kitoks atlyginimas apibrėžiamas kaip *turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, tam tikri mokami darbai, turtinės teisės, paprastai mokami intelektualinės veiklos rezultatai, paprastai mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir pan.).*

14. Pagal tyrimo metu surinktus duomenis konstatuotina, kad Rimantas Narkūnas Panevėžio gamtos mokyklos renginiuose (2020 m. gegužės 29 d. inkilų kėlimo akcijoje „Padovanok sparnuočiui namus“ bei akcijos apdovanojimų teikimo renginyje 2020 m. birželio 5 d.), kasmet organizuojamuose mokyklų, lopšelių-darželių, socialinių įstaigų auklėtiniams, dalyvavo kaip svečias, einantis Panevėžio miesto savivaldybės tarybos nario, Bendruomeninių, socialinių reikalų, sveikatos ir sporto komiteto pirmininko pavaduotojo pareigas. Vienam nominantui (inkilų gaminimo akcijos dalyviui) R. Narkūnas įteikė padėkos raštą ir miesto savivaldybę reprezentuojančią dovaną (puodelį). Taigi dovanos teikimas sietinas su savivaldybės tarybos nario veikla, ne su rinkimais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

Nepripažinti rinkėjų papirkimu Panevėžio miesto savivaldybės tarybos nario Rimanto Narkūno padėkos rašto ir savivaldybę reprezentuojančios dovanos įteikimo vienam iš 2020 m. kovo–gegužės mėnesiais Panevėžyje vykusios inkilų gaminimo akcijos dalyvių.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Darbuotoja
Porokhina

Vikt orijs